

סעיפים לדיון בוועדת החוקה ביום 5.6.2026 בהצעות החוק לפיצול תפקיד היועץ המשפטי לממשלה –

בנושא ייעוץ משפטי למשרדי ממשלה

לפי החלטת יו"ר הוועדה, בדיון הוועדה הקרוב, נוסף על המשך הדיון בפרטי הסעיפים בטבלת סמכויות היועץ המשפטי לממשלה בחקיקה, יידון גם נושא הייעוץ המשפטי למשרדי הממשלה.

לעניין זה, עומדות בפני הוועדה הצעת חוק עצמאות היועץ המשפטי של משרד ממשלתי, מעמדו וסמכויותיו, התשפ"ה-2025 (5782/25/פ) של ח"כ בוארון, וטיוטת נוסח לדיון שמבוססת על הצעתו של ד"ר לבונטין, שנכנסה לינוסח המתגלגלי על פי הנחיית יו"ר הוועדה כבסיס לדיון (ס' 24 ב'ינוסח המתגלגל').

לצורך הנוחות, נוסח הסעיפים האמורים מובא להלן.

נוסח הצעת החוק של חה"כ בוארון

1. מטרת החוק

מטרת חוק זה היא לחזק את מעמדם ועצמאותם של היועצים המשפטיים של המשרדים הממשלתיים, כך שיורחב שיקול דעתם וסמכותם בתחומים עליהם אמון המשרד הממשלתי בו הם מכהנים.

2. עצמאות היועץ המשפטי של משרד הממשלתי

ליועץ המשפטי של משרד ממשלתי עצמאות במילוי תפקידיו וסמכויותיו, והוא אינו כפוף ליועץ המשפטי לממשלה או למי מטעמו.

3. כפיפות מינהלית והיועצות

(א) היועץ המשפטי של משרד ממשלתי כפוף למנהל הכללי של המשרד הממשלתי בו הוא מכהן.
(ב) היועץ המשפטי של משרד ממשלתי רשאי להיוועץ ביועץ המשפטי לממשלה.

4. חוות דעת מחייבת

חוות דעתו של היועץ המשפטי של משרד ממשלתי מחייבת את כלל עובדי אותו משרד ממשלתי.

5. ייצוג המשרד בהליכים משפטיים

היועץ המשרדי של משרד ממשלתי הוא הגורם היחיד המנחה את מייצגי המדינה בערכאות באשר לעמדה המשפטית של המשרד הממשלתי בהליכים משפטיים; מייצגי המדינה בערכאות משפטיות חייבים להציג את עמדתו המשפטית של היועץ המשפטי של משרד ממשלתי במלואה כעמדת המשרד.

6. פרסום תזכירים

(א) הורה שר הממונה על משרד ממשלתי ליועץ המשפטי של המשרד לפרסם תזכיר חוק, תזכיר תקנות או תזכיר אחר, יפרסם היועץ המשפטי של המשרד את התזכיר בהקדם האפשרי; אם לא פרסם היועץ המשפטי את התזכיר יפרסם השר.

(ב) היה התזכיר נוגע לתחומי אחריותם של מספר משרדים ממשלתיים, יפרסם את התזכיר היועץ המשפטי של המשרד הממשלתי שלו מוקנות מירב הסמכויות בעניין התזכיר המבוקש לאחר היועצות עם היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה הנוגעים בדבר; התגלעה מחלוקת בין היועצים המשפטיים בעניין הנוגע להוראות סעיף זה – תכריע במחלוקת ממשלת ישראל.

7. ביצוע ותקנות

שר המשפטים ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא מוסמך לקבוע תקנות לביצועו.

נוסח שמבוסס על הצעתו של ד"ר לבונטין

24. תוקף חוות-דעת משפטית בכתב של יועץ משפטי למשרד ממשלתי

(א) כלל היועצים המשפטיים ברשות המבצעת יהיו כפופים מקצועית ליועץ המשפטי לממשלה.
(ב) יועץ משפטי למשרד ממשלתי או לגוף ממשלתי (להלן – יועץ משפטי משרדי) ייתן עצה וחוות דעת משפטית בענייני חוק ומשפט למשרד או לגוף שלו הוא מיייעץ, ויחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים, הוראות סעיף 19.

(ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (ד), חוות דעת בכתב של יועץ משפטי משרדי יהא לה תוקף כלפי השר ועובדי המשרד או הגוף כשל חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה, ויחולו לעניין זה, בשינויים המחויבים, הוראות סעיף 23.

(ד) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאשר, לבטל או לשנות חוות דעת של יועץ משרדי; והוא יעשה כן בחוות דעת כאמור בסעיף 19.